

СПІС ЭКЗАМЕНАЦЫЙНЫХ ПЫТАННЯЎ

па дысцыпліне

“Гісторыя беларускай дзяржаўнасці”

1. Дзяржава як асноўны палітычны інстытут. Функцыі дзяржавы.
2. Этапы станаўлення і развіцця беларускай дзяржаўнасці. Крыніцы па гісторыі беларускай дзяржаўнасці.
3. Першыя дзяржаўныя ўтварэнні на тэрыторыі Беларусі. Асаблівасці развіцця Полацкага і Тураўскага княстваў.
4. Вялікае княства Літоўскае – поліэтнічная феадальная дзяржава Усходняй Еўропы. Аб’яднанне беларускіх зямель у складзе ВКЛ.
5. Знешняя палітыка ВКЛ. Узаемаадносіны з Тэўтонскім ордэнам і Залатой Ардой.
6. Правое і палітычнае значэнне Люблінскай уніі. Становішча беларускіх зямель у складзе Рэчы Паспалітай.
7. “Шляхецкая дэмакратыя” і яе ўплыў на развіццё дзяржавы. Падзелы Рэчы Паспалітай.
8. Беларусь у складзе Расійскай імперыі. Русіфікацыя і дэпаланізацыя.
9. Паўстанні 1830–1831 і 1863–1864 гг. на тэрыторыі Беларусі.
10. Эканамічнае развіццё беларускіх зямель у складзе Расійскай імперыі.
11. Фарміраванне беларускай нацыянальнай ідэі. Часопіс “Гоман” і дзейнасць беларускіх народнікаў.
12. Рэвалюцыйныя падзеі 1905–1907 гг. у Беларусі.
13. “Наша ніва” і беларуская нацыянальная ідэя ў пачатку XX ст.
14. Першая сусветная вайна на беларускіх землях.
15. Рэвалюцыі 1917 года (Літоўская рэвалюцыя і Кастрычніцкая рэвалюцыя) і беларускае пытанне.
16. Абвяшчэнне БНР як спроба стварэння беларускай дзяржаўнасці.
17. Белнацкам і яго роля ў стварэнні БССР.
18. Польшка-савецкая вайна і другое абвяшчэнне БССР. Падпісанне Рыжскага мірнага дагавора.
19. Фарміраванне Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік (СССР).
20. Рэалізацыя нацыянальна-дзяржаўнай мадэлі развіцця. Стварэнне індустрыяльна-аграрнай рэспублікі.
21. Супярэчнасці развіцця сацыяльна-культурнай сферы ў БССР у 1920–1930-я гг. Дасягненні і трагедыі савецкай эпохі.
22. Прычыны Другой сусветнай вайны. Пачатак Другой сусветнай вайны.
23. Уз’яднанне Заходняй Беларусі з БССР.
24. Вялікая Айчынная вайна – ключавая падзея наваейшай гісторыі. Напад нацысцкай Германіі на СССР.
25. Акупацыйны рэжым у Беларусі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны.
26. Нямецка-фашысцкі генацыд на тэрыторыі Беларусі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны.
27. Размах і значэнне партызанскага руху ў Беларусі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны.

28. Значэнне падпольнага руху ў Беларусі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны.
29. Вызваленне Беларусі. Беларуская стратэгічная наступальная аперацыя “Баграціён”.
30. Уклад беларускага народа ў Перамогу. Вялікая Айчынная вайна ў гістарычнай памяці беларусаў.
31. БССР – краіна-заснавальніца Арганізацыі Аб’яднаных Нацый (ААН).
32. Перадумовы і пачатак пасляваеннай мадэрнізацыі БССР.
33. Грамадскае жыццё БССР у першае пасляваеннае дзесяцігоддзе.
34. Спробы дэмакратызацыі грамадска-палітычнага жыцця ў другой палове 1950-х – першай палове 1960-х гг.
35. Нарастанне застойных з’яў у 1970-я – першай палове 1980-х гг. Грамадска-палітычныя працэсы ў БССР на мяжы 80–90-х ХХ ст.
36. Распад СССР і яго прычыны.
37. Рэферэндумы 1995, 1996, 2004, 2022 гг. і іх уплыў на стабілізацыю абстаноўкі ў краіне.
38. Асаблівасці грамадска-палітычнага развіцця ў пачатку ХХІ ст.
39. Канстытуцыя як асноўны закон дзяржавы. Прыняцце Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.
40. Фарміраванне прававых традыцый у Беларусі. “Руская Праўда” і Статуты ВКЛ.
41. Савецкія канстытуцыі 1919, 1927, 1937 і 1978 гг.
42. Канстытуцыя 15 сакавіка 1994 г. і характар унесенных у яе змяненняў.
43. Развіццё інстытута кіраўніка дзяржавы ў айчыннай гісторыі. Першыя выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.
44. Значэнне інстытута прэзідэнцтва ў сучаснай беларускай палітычнай сістэме. Паўнамоцтвы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.
45. Функцыі і паўнамоцтвы кіраўніка дзяржавы як гаранта захавання Канстытуцыі, правоў і свабод грамадзян. Прэзідэнт – Галоўнакамандуючы Узброенымі Сіламі Рэспублікі Беларусь.
46. Урад як вышэйшы орган выканаўчай улады. Функцыі і задачы сучаснага ўрада.
47. Гістарычныя формы выканаўчай улады ў Беларусі. Асноўныя службовыя пасады цэнтральнага апарату ў ВКЛ.
48. Структура Урада Рэспублікі Беларусь. Паўнамоцтвы Прэм’ер-міністра Рэспублікі Беларусь.
49. Перадпарламенскія формы прадстаўніцтва: веча і сойм. Гісторыя фарміравання заканадаўчай галіны ўлады.
50. Савецкая форма народнага прадстаўніцтва: ЦВК і Вярхоўны Савет. Гісторыя фарміравання заканадаўчай галіны ўлады.
51. Нацыянальны сход – двухпалатны парламент у сучаснай Беларусі. Структура і функцыі Савета Рэспублікі і Палаты прадстаўнікоў.
52. Гістарычныя формы судовых органаў у айчыннай гісторыі.
53. Вярхоўны і Канстытуцыйны суды. Парадак падбору і прызначэнне судзяў у Рэспубліцы Беларусь.

54. Судовая галіна ўлады Рэспублікі Беларусь. Віды і паўнамоцтвы сучасных судоў у Рэспубліцы Беларусь.
55. Гістарычныя формы адміністрацыйна-тэрытарыяльнага падзелу на беларусіх землях: удзельныя княствы, ваяводства і паветы, губерні, уезды, воласці, раёны, акругі, вобласці.
56. Сучасны адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел Рэспублікі Беларусь. Функцыі і паўнамоцтвы мясцовага кіравання і самакіравання.
57. Нарматыўна-прававая база дзейнасці партый і грамадскіх аб'яднанняў у Рэспубліцы Беларусь.
58. Палітычныя партыі і грамадскія аб'яднанні Рэспублікі Беларусь. Пераход ад аднапартыйнай сістэмы да шматпартыйнасці.
59. Этнагенез беларусаў і паходжанне назвы "Беларусь".
60. Этапы фарміравання беларускай нацыі. Фактары, якія паўплывалі на нацыятворчыя працэсы на беларускіх землях.
61. Гісторыя фарміравання асноўных этнічных груп у Беларусі.
62. Канфесійная гісторыя Беларусі. Прынцыпы дзяржаўнай палітыкі ў канфесійнай сферы Рэспублікі Беларусь.
63. Дзяржаўныя сімвалы Рэспублікі Беларусь. Значэнне Гімна, Герба і Сцяга для дзяржаўнасці.
64. Дзяржаўныя святы Рэспублікі Беларусь і іх значэнне.
65. Моўная палітыка Рэспублікі Беларусь. Білінгвізм – характэрная рыса сучаснай беларускай нацыі.
66. Сацыяльна-эканамічная мадэль развіцця сучаснай Беларусі.
67. Беларусь у геапалітычнай прасторы. Характарыстыка сучаснага геапалітычнага становішча Беларусі.
68. Шматвектарнасць знешняй палітыкі Рэспублікі Беларусь.
69. Расія і Кітай як стратэгічныя партнёры Рэспублікі Беларусь.
70. Рэспубліка Беларусь у інтэграцыйных супольнасцях постсавецкай прасторы.